

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 28 iunie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, declarate de avocații Alla Pelevaniuc și Natalia Pruteanu, în privința inculpaților

Cheptine Ion XXXXXX;

Iovu Ștefan XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 08.11.2016 – 28.06.2018,
instanța de apel: 26.07.2018 – 15.01.2019,
instanța de recurs: 15.04.2019 – 22.05.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 28 iunie 2018, Cheptine Ion a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Iovu Ștefan a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Prin aceeași sentință, Cheptene T. a fost achitat, însă în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Instanța de fond a constatat că la 31 iulie 2016, aproximativ ora 19.00, inculpatul Cheptene I., conducând automobilul „Lada”, n.î. XXXXXX, deplasându-se pe traseul central din s. Recea, r-nul Strășeni, a depășit automobilul „Moscvici”, n.î. XXXXXX condus de către Postevca I., stopând brusc în fața automobilului ultimului, împreună și de comun acord cu Iovu Ș., a coborât din automobil și acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, în vederea realizării acțiunilor sale huliganice, s-a apropiat de Postevca I. și, fără careva motiv, i-a aplicat două lovituri cu palmele în regiunea feței.

În continuarea acțiunilor sale huliganice, Cheptene I. s-a apropiat de Griza M. care ieșise din automobilul „Moscvici” și i-a aplicat o lovitură cu palma în partea stângă a regiunii urechii, după care s-a apropiat de Lupu A. și a încercat să-l lovească, dar nu i-a reușit, întrucât ultimul i-a blocat lovitura cu mâna, moment în care Iovu Ș. i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii lui Postevca I. peste diferite părți ale corpului.

Iovu Ș., la 31 iulie 2016, aproximativ ora 19.00, aflându-se pe traseul central al s. Recea, r-nul Strășeni, coborând din automobilul „Lada”, n.î. XXXXXX, împreună și de comun acord cu Cheptene I., acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, în vederea realizării a acțiunilor sale huliganice s-a apropiat de Postevca I. și, fără careva motiv, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului.

Instanța a reținut că inculpatul Cheptene I. a recunoscut vina parțial și a declarat că s-a apropiat de șoferul automobilului „Moscvici”, Postevca I., i-a reproșat felul în care se deplasează pe traseu și l-a lovit cu palma peste față. Din automobil au mai ieșit câțiva băieți și l-a lovit pe unul dintre ei cu palma în regiunea umărului, apoi a simțit o lovitură în umărul stâng. Pasagerii din automobilul său au coborât, deoarece s-au speriat. Părții vătămate i-a aplicat doar o lovitură cu palma, iar pe Griza M. l-a lovit la umărul drept și nu a mai aplicat cuiva lovituri, fiindcă îl durea brațul. Prima încăierare a avut loc în fața casei de cultură, apoi lângă biserică. Alte persoane, în afară de cele din automobilul „Moscvici”, la fața locului nu au fost.

Inculpatul Iovu Ș. a indicat că Cheptene I. a coborât din automobil, s-a apropiat de șoferul celuilalt automobil, i-a cerut să coboare și i-a aplicat o lovitură cu palma peste față. În acest timp, s-a apropiat și el și a lovit o singură dată partea vătămată cu palma peste față. Îi pare rău de cele comise.

Partea vătămată Griza M. a relatat că automobilul „Lada” i-a depășit și a oprit în fața mașinii în care se afla. Cheptene I. a coborât din automobilul „Lada” și s-a apropiat de automobilul „Moscvici”, unde, fără a spune ceva, a început să-l lovească

pe Postevca I. cu palmele peste diferite părți ale corpului, iar Postevca I. se apăra. El a coborât din automobil, iar Cheptine I. l-a lovit cu pumnul la ureche, apoi a plecat. Ulterior, întorcându-se la mașină, l-a văzut pe Postevca I. și Cheptene T., care era cu automobilul „Renault”. Postevca I. era ud, iar ochii îi erau roșii. Fiind întrebat ce s-a întâmplat, a răspuns că nu-și amintește, iar Cheptene T. a spus că nu s-a întâmplat nimic. Postevca I. era bătut și însângerat în regiunea capului. A fost chemată ambulanța și poliția.

Partea vătămată Postevca I. a declarat că automobilul „Lada” a stopat înaintea automobilului „Moscvici”, iar Cheptine I. a coborât furios, s-a apropiat și i-a aplicat două lovituri cu palma în regiunea capului, apoi s-a apropiat și Iovu Ș. și i-a aplicat și acesta încă trei lovituri. Ulterior, de ei s-a apropiat un automobil „Renault” din care a coborât Cheptene T. Acesta i-a aplicat o lovitură, în urma căreia și-a pierdut cunoștința.

Martorul Lupu R. a comunicat că, în apropierea primăriei, Cheptine I. a ieșit din automobil, s-a apropiat de ei pentru a discuta, apoi i-a aplicat două lovituri lui Postevca I. cu mâna în regiunea capului, fiind nemulțumit de modul în care acesta conducea automobilul.

Martorul Bargan G. a indicat că Cheptine I. s-a apropiat și i-a aplicat 3-4 lovituri lui Postevca I. cu pumnii în regiunea capului. Apoi, inculpatul a încercat să deschidă ușa automobilului și, nereușindu-i acest lucru, s-a îndreptat în partea din spate a automobilului, unde se afla Lupu A. și Griza M. Tot atunci, s-a apropiat Iovu Ș. și i-a aplicat câteva lovituri lui Postevca I. Văzând că Griza M. și Postevca I. sunt agresați fizic, a luat arma pneumatică din automobil și l-a lovit pe Iovu Ș., apoi i-a aplicat o lovitură cu țeava armei și lui Cheptine I. care îl lovea pe Lupu A. sau pe Griza M.

Martorul Lupu A. a declarat că Cheptine I. a coborât din automobilul său și s-a îndreptat spre automobilul în care se afla Postevca I., care a coborât din mașină, iar Cheptine I. i-a aplicat o lovitură. Din automobil a ieșit și Griza M., pe care Cheptine I., la fel, l-a lovit. Apoi, inculpatul a încercat să-l scoată din automobil pe Lupu R., care se afla pe bancheta din spate. A încercat să-l lovească și pe el, însă a reușit să blocheze lovitură.

Astfel, a fost dovedit că acțiunile lui Cheptine I. și Iovu Ș. întrunesc semnele constitutive ale infracțiunii prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile ce se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de două și mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, de persoana inculpaților, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării lor și de condițiile de viață ale acestora.

3. Procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Vitalie Florean, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cheptene T. să fie condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Apelantul a invocat că instanța de fond a apreciat unilateral probele acuzării, acestea fiind legal administrate.

3.1. A declarat apel și avocatul Ion Gumeniuc, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului Iovu Ș., cu recalificarea acțiunilor acestuia pe art. 78 Cod contravențional.

Apelantul a indicat că conflictul a apărut din motiv că șoferul automobilului „Moscvici” a efectuat o depășire cu încălcarea prevederilor Regulamentului circulației rutiere, ridicând și praf, ce se confirmă nu doar de către inculpați și martorul Bolfosu P., dar și de părțile vătămate Griza M. și Postevca I., precum și de martorii Lupu A., Lupu R. și Bargan G.

Or, în acțiunile inculpatului Iovu Ș. lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapta urmând a fi recalificată în baza art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale.

3.2. Avocata Mariana Ivasiutic, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului Cheptine I. pe motiv că fapta constituie contravenție, cu eliberarea de răspundere contravențională, pe motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

Apelanta a invocat că instanța de fond nu a indicat circumstanțele în baza căror fapta incriminată inculpatului Cheptine I. a fost calificată ca fiind îndreptată împotriva ordinii publice or, au fost afectate relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea persoanei, și anume a părții vătămate Postevca I., fără ca acțiunile inculpatului să aducă careva atingeri sau deranjări ambianței de conviețuire în societate, precum și activității normale a instituțiilor de stat și publice.

Instanța de fond urma să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni sau contravenții în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite, Cheptine I. acționând cu scopul de a curma acțiunile ilegale și imorale ale părții vătămate, care au determinat comportamentul inculpatului și care urmau a fi încadrate în baza art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, apelurile avocaților au fost respinse ca nefondate.

Apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Cheptene Tudor a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat la 31 iulie 2017, între orele 19.00 și 20.00, inculpatul Cheptene T., aflându-se pe traseul central din s. Recea r-nul Strășeni, acționând cu intenție directă, urmărind scopul săvârșirii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestând o obraznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față

de societate, în vederea realizării acțiunilor sale huliganice, s-a apropiat de Postevca I. și, fără careva motiv, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, care de la lovitură primită și-a pierdut cunoștința.

Instanța a încadrat acțiunile lui Cheptene T. în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.

În același timp, instanța de apel a reținut că, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate se confirmă prin probele administrate, ce coroborează între ele, nefiind reținute careva divergențe care ar trezi dubii între declarațiile părții vătămate, ale martorilor și probele scrise.

Astfel, în temeiul declarațiilor părții vătămate, ale martorului și probelor scrise se dovedește vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, acuzațiile fiind justificate *în afara dubiilor rezonabile*, concluzia rezultând din analiza probelor pertinente, concludente și utile administrate care nu au fost combătute de apărare, precum și din existența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a simlarelor prezumției de fapt necombătute, care poate fi luat în considerație, de comportamentul părților când sunt obținute dovezile respective.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal îl reprezintă corpul persoanei sau bunurile mobile ori imobile, iar latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale, ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice.

Încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect, se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe presupune atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de cauzarea vătămarilor intenționate corporale sau leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Infracțiunea prevăzută la art. 287 Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul realizării fie a acțiunilor care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie a

acțiunilor care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Huliganismul este o faptă săvârșită în public, dar nu neapărat într-un loc public.

Conform art. 131 Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public și atunci când e comisă: a) într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului; b) în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane; c) într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate cu caracter familial, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante; e) prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Astfel, vinovăția inculpaților a fost demonstrată pe deplin prin declarațiile părților vătămate în coroborare cu celelalte probe ale acușării, nefiind stabilite divergențe între declarațiile acestora date la urmărirea penală și cele date în instanțele de fond și de apel, nefiind demonstrat nici faptul că părțile vătămate urmăresc scopul incriminării pe nedrept a unei persoane or, aceștia anterior conflictului, nu cunoșteau inculpații, au fost preîntâmpinați pentru răspunderea ce o poartă în conformitate cu prevederile art. 311 Cod penal, pentru denunț fals, au fost audiați sub jurământ, fiind preîntâmpinați de răspunderea penală pe care o poartă pentru declarații false, lipsind temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor depuse.

Prin urmare, prezența în acțiunile inculpaților Cheptine I., Iovu Ș. și Cheptene T. a elementelor care caracterizează latura obiectivă și subiectivă a infracțiunilor imputate, a fost dovedită prin probele administrate, verificate și cercetate în instanța de apel și care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Deci, cererea apărării privind recalificarea acțiunilor inculpaților Cheptine I. și Iovu Ș. în baza art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale este nefondată, fiind constatat că în acțiunile inculpaților se regăsește componența infracțiunii de huliganism.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de faptul că inculpații au săvârșit infracțiuni mai puțin grave, se caracterizează pozitiv, au recunoscut vina parțial, anterior nu au fost condamnați, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și corect a conchis că corijarea lui Cheptine I. și Iovu Ș. este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

5. Avocata Alla Pelevaniuc a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Cheptine I. pe motiv că fapta constituie contravenție, cu eliberarea de răspundere contravențională, pe motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

Recurenta a invocat că instanțele de fond și de apel nu au indicat circumstanțele în baza cărora fapta incriminată inculpatului Cheptine I. a fost calificată ca fiind îndreptată împotriva ordinii publice or, au fost afectate relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea persoanei, și anume a părții vătămate Postevca I., fără ca acțiunile inculpatului să aducă careva atingeri sau deranjări ambianței de conviețuire în societate, precum și activității normale a instituțiilor de stat și publice.

Fapta incriminată lui Cheptine I. este lipsită de obiectul infracțiunii de huliganism or, partea vătămată și martorii nu au indicat că acesta ar fi avut un comportament obraznic, exprimat prin careva înjosiri, cuvinte necenzurate, împrejurări ce sunt în contradicție cu concluzia instanței privind existența în acțiunile inculpatului a trăsăturii esențiale a huliganismului, ca încălcare grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate.

Mai mult, a fost omis faptul că conflictul a fost inițiat de partea vătămată Postevca I., care a condus neregulamentar automobilul și a creat o situație de pericol de accident, fiind ignorat și că Bargan G. a coborât din automobil cu o armă pneumatică în mână și a recunoscut că i-a aplicat o lovitură lui Cheptine I. cu patul sau cu țeava armei pneumatice în regiunea spatelui.

Totodată, nu au fost indicate acțiunile inculpatului care ar putea fi încadrate ca semne calificative de cinism deosebit sau obrăznicie deosebită or, acesta nu a manifestat un comportament de dispreț, batjocură sau alt comportament nerușinat.

Instanțele de fond și de apel urmau să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni sau contravenții în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite, Cheptine I. acționând cu scopul de a curma acțiunile ilegale și imorale ale părții vătămate, care au determinat comportamentul inculpatului și care urmau a fi încadrate în baza art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Natalia Pruteanu, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Iovu Ș., cu eliberarea de răspundere contravențională, în legătură cu prescrierea faptei.

Recurenta a indicat că instanțele de fond și de apel nu au indicat prin care anume acțiuni ale lui Iovu Ș. s-a manifestat încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimarea vădită a lipsei de respect față de societate, obrăznicia deosebită, lipsa de respect și persoanele prezente, lipsind motivele care au dus la concluzia că în privința acestuia nu putea fi aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă, solicitată și de acuzare.

Mai mult, conflictul a fost inițiat de partea vătămată Postevca I., care a condus neregular automobilul și a creat o situație de pericol de accident, fiind ignorat și că Bargan G. a coborât din automobil cu o armă pneumatică în mână și a recunoscut că i-a aplicat o lovitură lui Cheptine I. cu patul sau cu țeava armei pneumatice în regiunea spatelui.

Instanțele de fond și de apel urmau să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni sau contravenții în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite, Cheptine I. acționând cu scopul de a curma acțiunile ilegale și imorale ale părții vătămate, care au determinat comportamentul inculpatului și care urmau a fi încadrate în baza art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect, se reține că recursurile ordinare sunt fondate în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5., 5.1. din decizie*).

Însă, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a

admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5., 5.I. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile nu întrunesc condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile avocaților cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpaților Cheptine I. și Iovu Ș., încadrarea juridică a acțiunilor lor infracționale și pedeapsa aplicată acestora, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpaților, părților vătămate, martorilor Lupu R., Bargan G. și Lupu A., fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanțele pronunțându-se argumentat de ce au respins versiunile și probele apărării, probele administrate demonstrând cu concludență că inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite de două și mai multe persoane.

Totodată, soluția instanțelor coroborează cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile terenului, ale străzii, ori ale unui alt loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a integrității patrimoniului. Încălcarea grosolană a ordinii publice se

consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri victimei urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3.*).

Prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infraționale ale inculpaților este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz, fiind neîntemeiată, astfel, cererea apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 78 Cod contravențional.

Totodată, la stabilirea pedepsei instanțele de fond și de apel just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, pedeapsa respectivă fiind motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursurile vizate sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5., 5.1. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și,

astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Alla Pelevaniuc și Natalia Pruteanu, împotriva sentinței Judecătoria Strășeni din 28 iunie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în privința inculpaților Cheptine Ion XXXXX și Iovu Ștefan XXXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 21 iunie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun